Muammer Karaca Evi

Umut ŞUMNU, Başkent Üniversitesi
Cihat ÇAĞLAR, TED Üniversitesi

Muammer Karaca Evi, İstanbul'un Bakırköy ilçesine bağlı Yeşilyurt Mahallesi'nde, Yeşilyurt tren istasyonuna 200 metre mesafede, tren yolunun kenarında bulunan bahçeli, müstakil konut yapısıdır. Ev, Bulvar Tiyatrosunun önde gelen isimlerinden, Türk tiyatrosunun unutulmaz oyuncularından Cihadi Karakaş'ın yazarı ve Muammer Karaca Tiyatrosu'nun kurucusu Muammer Karaca'sit olması, Türkiye'nin yetiştirdiği ilk kadın Mimarlardan biri olan Perran Doğancı tarafından projelendirilmesi, hem çeşitte hem de iç mekân tasarım kararlarında özgün bir anlayışla

tasarlanmış olması, iç mekânlarında çeşitli seramik sanatçısı Mediha Akarsu'ya ait çok sayıda seramik uygulamanın bulunması ve çok sayıda Türk filminde set olarak kullanılması yüzünden hem mimarlık/iç mimarlık tarihi hem de sosyal, kültürel tarih açısından önemli bir yere sahiptir.

1971'de Muammer Karaca'nın vergi borcundan ötürü icrada satılan ve Sarkuysan yıllarda yıkılan bu çok önemli konut yapısıyla ilgili elimizde çok az sayıda görsel malzeme mevcuttur. Bu kapsamda çalışma, Sesi Dergisinin 1986 yılında yayınladığı Artistler ve Evleri dizinde Muammer Karaca'yla ilgili olan yazıdaki görsellerden ve evde çekildiği tespit edilen 15 adet Türk filminden yararlanarak bu evin yapı, iç mekân ve mobilya bileşenleri bütünlüklü bir şekilde yeniden oluşturmaya çalışılmıştır.

Genel olarak, evin en önemli mekânı kare planlı ve galeri boşluğu yüzünden oldukça yüksek tavanlı olan salon mekânıdır. Bu mekânın en karakteristik mimari elemanı galeri boşluğu boyunca yükselen merdivendir. Bu merdivenin alt kapıdan ve salonu yakın olan meni renk yüzeyi Mediha Akarsu tarafından yapılmış kuş motifleriyle süslüdür. Salon mekânında üç adet farklı oturma köşesi vardır. Bunlardan biri şark tipi, L şeklinde rahat oturumlu bir sedirdir. Bu sedir istasyon Caddesi'ne bakan cam cephesiyle ilişki kurar. Sokakdaki ikinci oturma grubu arka bahçeyle ilişki kurar ve arka bahçeye bakan L şeklindeki cam cephenin önüne konumlanır. Kalabalık grupların sohbet edebileceği yönünde düzenlenen bu oturma grubundaki sandalyeler 1950'lerin modern mobilyalarından oluşmaktadır. Salondaki yer alan son oturma grubu ise merdivenin altını kapatan yüzeyle ilişkilerir. Salondaki mobil dolabıyla ilişkilenen bu oturma grubu, modern toradaki iki kulluk ve bir sehpadan oluşan bir "fiskos köşesidir".

Salon mekânından ulaşılan yemek bölümü Amerikan stili ile düşenmiştir. Bu mekânda yer alan 8 kişilik yemek masası açık renkli ceviz kaplamadır. Yemek masasının arkasında yer alan dıvarda yine açık renk ceviz kaplamalı bir Amerikan bar bulunur.

Salon mekânından ulaşılan çalışma odasında büyük bir kitaplık ve çalışma masası yer almaktadır. Bu mekânındaki diğer önemli bir elemanı da Mediha Akarsu imzası taşıyan seramik kabartma süsümdedir. Mediha Akarsu imzası taşıyan bir başka şömine de evin üst kattaki büyük yatak odasında yer alır. "Isparyol stili" ile düşenmiş bu mekânda yer alan şöminenin üzerinde bir horoz motifi yer almaktadır.